

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Γ Ρ Α Φ Ε Ι Α	ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΡΟΤΕΑ 12 ΜΗΝΩΝ	Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΡΓΑΖΕΤΑΙ
ΕΝ ΟΔΩ ΚΑΛΑΜΙΩΤΟΥ, ΑΡ. 27	Από της Ιανουαρίου ή της Ιουλίου	ΚΑΙ ΔΙΑ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΧΟΛΩΝ
	Έν τφ έσωτ. δρ. θ. Έν τφ έξωτ. γρ. χρ θ.	

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Παύλου Καρολίδου λόγος εις Γλαδστονκ. — Παρά τιοι κατορθώθη ο άνάτατος βιασμός της άλλης αταπαρνήσεως, υπό Τιμοθ. Άναστασίου. — Περίληψις βουλίας Μιχαήλ Ι. Γαλανού επί τη επέτειω έορτή του Συλλόγου της Α' Αναπλάσεως. — Θρησκευτική κίνησις εις Έσκι - Σαγίρ. — Η έν Ελλάδα εκπαιδευσις. Μία έκθεσις Σχολορχείου Αθηνών. — Έντυπώσις αειδιώτου. — Παικίλα. — Οι διέξοντες εις τάς λαϊκάς σχολάς της Α' Αναπλάσεως κατά την προσεχή εβδομάδα. — Κυριακόν Αποστολικόν και Ευαγγελικόν ανάγνωσμα, υπό Κ. Δ. Διαληγητή.

ΠΑΥΛΟΥ ΚΑΡΟΛΙΔΟΥ ΛΟΓΟΣ ΕΙΣ ΓΛΑΔΣΤΩΝΑ

(8 συνέχεια' ίδε προηγούμενον φύλλον.)

Ός προς την τρίτην του πολιτικού άνδρός άρετήν, την της φιλοπατρίας, ανάγκη να εξάρωμεν ιδιαιτέρως, ότι ή φιλοπατρία του Γλαδστονκ, ήτο ποσοῦτον μεγάλη, ήθικώς ύψηλή και θαυμαστός ισχυρά, όσον συνεδέετο μετά της αγάπης, της συμπαιθείας προς τά έθνη και τά συμφέροντα της όλης ανθρωπότητος. Η άφραϊστής φιλοπατρία οῦ μόνον δεν έναντιούται, ως έπιπολαιώς ήθελον υποθέσει τις, προς την αγάπην της όλης ανθρωπότητος, και την ύπερ ταύτης μέριμναν, αλλά και άρύεται δύναμιν ισχυράν εξ αυτής. Τοῦναντίον δε φιλοπατρία άσυμβίβαστος προς την φιλανθρωπίαν είναι όμοία προς φιλαυτίαν άνευ συναισθήσεως της άλλου, ανθρωπίνης τιμής και άξίας. Ωσαύτως δε φιλανθρωπία, υπό την ύψηλήν ήθικήν έννοιαν του όνύματος, ήτοι αγάπη και άφοσίωσις εις τά καθολικά συμφέροντα της ανθρωπότητος, δεν δύναται να ύπέρχη άνευ ισχυράς φιλοπατρίας, διότι έν τη πατρίδι αυτού τό πρώτον, έν τη ιστορία της πατρίδος αυτού ο άνήρ έννοεί και εκτιμᾷ και αγαπᾷ την καθολικήν ιδέαν της ανθρωπότητος. Διά τούτο ο έπιτηδεύων φιλοπατρίαν, άνευ στοργής και αγάπης και σεβασμοῦ προς τά καθολικά συμφέροντα της ανθρωπότητος, ποσοῦτον έπιπολαιός έν τη φιλοπατρίᾳ είναι όσον κοῦφος και κενός έν

τη φιλανθρωπίᾳ είναι ο έπιτηδεύων κοσμοπολιτικᾷ άρχῆς άνευ θερμῆς φιλοπατρίας. Ο δε Γλαδστον ως μέγας φιλοπατρίαι, άμα δε και μέγας φιλανθρωπός, συνδυάζων άφρικτικᾷ τάς δύο άρετάς ήτο φιλοπατρίαι άνευ θεριβόδου έπιτηδεύσεως φιλοπατρίας και αυτοκρατορικῆς πολιτικῆς, εις ήν ένημερίζον οι περι τόν Εθνομιστηδ και άλλοι λαλοῦντες μεγαλορρημόνως περι τών παγκοσμίων Αγγλικῶν συμφερόντων και περι του παγκοσμίου Αγγλικου κράτους, προκαλοῦντες άνωφελῶς τά άλλα κράτη, και ιδίως την Ρωσίαν, άπειλοῦντες την ειρήνην του κόσμου διά μικρά συμφέροντα και κατηγοροῦντες άδράνεια του Γλαδστονκ, διότι άπεχώρησε της Κυβερνήσεως, ότε ο Κριμαϊκός πόλεμος έλάμβανε διαστάσεις μη συναδέσφας προς όν έν αρχῆ άπέβλεπε σακέτον, διότι τῷ 1870 δεν έβλῖνε την Εὐρώπην εις νέον καταστρεπτικόν πόλεμον, λύσας ειρηνικᾷς και άξιοπρεπῶς τό ζήτημα του Πόντου. Αλλ' ο Γλαδστον τά περι πολέμου και ειρήνης έκρινεν εξ ύψηλοτέρης έπόψεως πολιτικῆς και μετά βαθυτέρου αίσθηματος φιλοπατρίας. Διά τούτο πάντα σχεδόν τά επί τών κυβερνήσεων αυτού επί μικρόν άπειλοῦσαντα την ειρήνην ζητήματα έλιθῃσαν ειρηνικᾷς. Ο Γλαδστον έλυσε την έν του ζητήματος της Αλαβάμης προς τας Ηνωμένας Πολιτείας της Αμερικῆς ένν διὰ δικαιοσύνης, ως έπίσης και τό ζήτημα της νήσου του Αγ. Ιωάννου, εξακινύσας οὕτω την σωτήριον άρχήν του διά δικαιοσύνης λύσει της διεθνείας εριδας, αὐτός δε εισηγήσατο την προς τας Ηνωμένας Πολιτείας συνθήκην περι του μη κηρύττειν πόλεμον πρό της εις δικαιοσύνην ύποβολῆς αίσωδήποτε πόλεμον άπειλοῦσης εριδος. Ο Γλαδστον δε εισηγήσατο και επί στιγμήν τῷ 1880 επέβαλε τῷ Εὐρώπῃ την μεγάλην άρχήν της Ευρωπαϊκῆς Ομοφωνίας, δι' ης έλυσε τό ζήτημα της επεκτάσεως τών Έλληνικῶν και τών Μαυροβουνιωτικῶν όρίων.

Αλλ' ή Ευρωπαϊκή όμοφρονία, ήν εκήρυξεν ο Γλαδστον, ήτο έν τη διανοίᾳ του εισηγητοῦ δύναμις δικαιοσύνης υπερετάτης, δύναμις χριστιανική, έννοσις του χριστιανικού κόσμου, οὐχί προς καταλύειν τών μη Χριστιανῶν, αλλά προς έφαρμογήν έν τῷ πολιτικῷ κόσμῳ τών μεγάλων χριστιανικῶν άρχῶν της δικαιοσύνης. Ο μέγας άνήρ βλέπων πάσον εἴτα

τὸ πρῶτον καὶ τὸ ὄνομα, ὑπερ ἐπενόησε, διεστρέφτο ὑπὸ τῶν ἰσχυρῶν τῆς Εὐρώπης, ἔγραψε πρὸ ἐνός ἔτους ἐν τῇ πρὸς τὸν δούκα Οὐεστμινστερ ἐπιστολῇ, « Ἄλλ' ὡς οὐδὲν δύναται νὰ ἦναι τοσοῦτον ἀγαθὸν ἐν τοῖς ἀποτελέσμασιν, ἔσον ἡ Εὐρωπαϊκὴ ὁμοφωνία, ὅπως οὐδὲν τοσοῦτον κακοποιὸν ἐν τοῖς ἀποτελέσμασιν ἔσον αὕτη, ὅταν ἐνεργῇ ὡς πᾶν ἀγαθὸν ἀσφαιζόμενον ἐν τῇ φύσει αὐτοῦ. Οὕτως ἡ Εὐρωπαϊκὴ ὁμοφωνία κατανατῆ νὰ σημαίη τὴν συγγλυψὴν διαφωνιῶν καὶ περιπέσει εἰς ἀδρανείαν, καθ' ἣν συγγλυψὴ εἶσι τὸ μέγα καθήκον ἐν ἐνεργῇ θετικῶς. Ἄπειρον τὸ κινδὸν ψευδοῦς ὁμοφωνίας. »

Ὁ Γλάδστον ὡς ἀληθὴς καὶ μεγαλόφρων φιλόπατρις ἤξιον ἦν ἡ πατρίδα αὐτοῦ τῆς ἡνωμένης Εὐρώπης ἐν τῇ ἐργῇ τῆς δικαιοσύνης καὶ καταστάσῃ αὐτὴν ὑπέριστα δίκαιον ἀποπέμει τοῖς λαοῖς τὴν δικαιοσύνην καὶ διὰ ταύτης ἴσους ἐμπροσθέν τὸ κράτος τῆς εἰρήνης. Οὕτω μεγαλόφρονος διέλαμπεν ἐν τῇ ὑπὲρ τῶν ὑβριστῶν συμπερόντων τῆς ἀνθρωπότητος μεριμνῇ τοῦ Γλάδστονος ἡ μεγαλόφρων φιλοπατρία αὐτοῦ.

Ὡς πρὸς τὴν τετάρτην ἀρετὴν τοῦ πολιτικοῦ ἀνδρός τὴν ὑπὸ τοῦ Περικλέους ἀνακηρυσσομένην, τὸ χρημάτων κρείττονα εἶναι, ἡ ἀρετὴ αὕτη δὲν ἦτο βεβαίως ἐν τῇ Ἀγγλικῇ πολιτικῇ οὐτὲ ὅταν οὐτὲ τῷ Γλάδστον μόνον ἰδιόχουσα. Οὐχ ἴσως προκειμένον περὶ Γλάδστονος εἰς τὴν Περικλείου φησὶν πρέπει νὰ δοθῇ ἔννοια εὐρύτατη. Ὁ Γλάδστον ὀφλοντο δὲν ἦτο χρημάτων μόνον κρείττων, ἀλλὰ καὶ τιμῶν καὶ ἄλλων θωμασιῶν ἡγεμονικῶν, εἰς ἃς ἴσως ἐπιπέσει εἶναι οἱ τοῦ αἰῶνος πολιτικοὶ καὶ αὐτοὶ οἱ μεγάλοι καλούμενοι. Τὸ λεγόμενον ὑπὸ τῶν « ὅτι ὁ Γλάδστον δὲν ἦτο φιλοβασιλικὸς καὶ διὰ τοῦτο δημοκρατικῶν ἀπέφευγε τὰς ὑπὸ τῆς ἀνάσσης προσφερόμενας αὐτῷ τιμὰς, δὲν εἶναι κατὰ βέβαιον ἀληθές. Ὁ Γλάδστον οὐτὲ τῶν φιλοβασιλικῶν ἐπιτηδῶν οὐτὲ τῶν ἀντιβασιλικῶν. Ἡ μεγάλη ψυχὴ αὐτοῦ καὶ τὰ ἠθικὰ ἰδεώδη, ὧν ἐνεργεῖτο ἐν τῇ πολιτικῇ βίῳ, ἐκράτουν αὐτὸν ἴσως ὑψηλῶς, ὥστε νὰ δίδῃ σημασίαν εἰς τὰ τοιαῦτα. Τὸ μέγιστον ἠθικὸν ἐλατήριον τοῦ Γλάδστονος ἦτο τὸ καθήκον τὸ ὑπὸ τοῦ γυναικῆ τὸ δέον ὑπαγορεύμενον. Διὰ τοῦτο οὐτὲ ἐπιδικτικὴν ἐπιτηδῶν ἀφασίαν πρὸς τὴν Ἄνασσαν, κατὰ τὴν φιλονομίαν, οὐτὲ γὰρ ἐπιδικτικῶς δημοκρατικῶς ἠρνεῖτο νὰ δεχθῇ τὰς τιμὰς καὶ τὰς διακρίσεις. Τὸ ἠθικὸν ἐλατήριον καὶ ἐνταῦθα ἦτο πάντοτε ὑψηλὸν καὶ γενναῖον. Δὲν ἐδέχθη τὴν ὑπὸ τῆς βασιλείας προταθεῖσαν τιμὴν τοῦ ὀμοτίμου, οἷον δὲν ἤθελε καὶ δὲν ἤθελον νὰ περιορίσῃ ὅπως τὸν κύκλον τῆς ἐνεργείας αὐτοῦ κατὰ τὴν μετὰ τῆς Κάτω Βουλῆς, τοῦ μεγάλου σταδίου τῶν μεγάλων καὶ ἐνδοξῶν αὐτοῦ ἀγῶνων, καὶ τὴν ἀμείνον πρὸς τὸν λαὸν πολιτικὴν συνάφειαν διὰ τῆς πρὸς αὐτὸν διὰ λόγου ἐπικοινωνίας. Ἡθελε νὰ διδάσκῃ διηγετικῶς καὶ νὰ κληθῇ πρὸς αὐτὸν, νὰ ἐκλέγηται ὑπ' αὐτοῦ ἀντιπρόσωπος, λέγει μὲν ὡς ἐντολοδόχος, ἔργῳ δὲ ὡς δικτάτωρ ἠθικῶς. Καὶ πῶς ἠδύνατο αὐτὸ λέγειν καὶ πράττειν δυνάτωτατος τῶν Ἀγγλων, ὁ πρῶτος Ἀγγλὸς νὰ κατασταθῇ ὀμοτίμος ἐκπρόσωπος τὸ ἀξιώμα τῆς θέσεως καὶ οὐχὶ τὸ προσωπικὸν αὐτοῦ μεγαλεῖον, ἀναπαύόμενος ἐν τιμῇ καὶ ἀξιώματι; Ἡ τοιαύτη ἀναπαύσις, τὸ *otium cum dignitate*, ἦτο ξένον εἰς τὴν

φύσιν καὶ τὸν βίον τοῦ Γλάδστονος. Ἀλλὰ μήπως αὐτὴ ἡ ἀρχὴ, αὐτὸ τὸ παντοδύναμον πρωθυπουργικὸν ἀξίωμα εἶχε τι θελήτηρον διὰ τὸν Γλάδστον; Πολλοὶ γὰρ εἰσι. Ὁ Γλάδστον εἶχε καὶ ἐλάμβανε τὴν ἀρχὴν μόνον ὡς πραγματευμένην διὰ ταύτης τὰ κενὰ αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς Ἀγγλίας, τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς ἀνθρωπότητος βουλευόμενα.

Ἡ πολιτικὴ ἀρχή, ἡ ἐξουσία, εἶχεν ἀξίαν δι' αὐτὸν μόνον ὡς ὄργανον τῆς πραγματοποιήσεως τῶν ἠθικῶν ἀρχῶν. Καὶ διὰ τοῦτο προθύμως μὲν ἐθυσίαζε τὴν ἐξουσίαν χάριν τῆς ἠθικῆς ἀρχῆς, ἀρατρεῖς δὲ ἀπήτει καὶ ἐλάμβανε αὐτὴν ὡς ἀσπίδα ἣτο ἠναγκασμένος πρὸς πραγματοποιήσιν τοῦ ἠθικοῦ ἰδεώδους, ἐνίοτε δὲ ἐγκατέλιπε τὴν ἐξουσίαν, ἵνα ἐργασθῇ ὑπὲρ τοῦ ἰδεώδους ἐκτός τῆς ἀρχῆς ἐλευθερώτερον καὶ ἰσχυρότερον. Καὶ ἐν τούτῳ ἀκριβῶς διακρίνεται ἅπανα ἡ πολιτικὴ γενναϊότης τοῦ Γλάδστονος. Αἱ ἠθικαὶ πολιτικαὶ ἀρχαὶ καὶ ἰδέαι τότε μόνον ἔχουσιν ὑπόστασιν ἐν τῇ διανοίᾳ καὶ τοῖς λόγοις τοῦ πολιτικοῦ ἀνδρός, ὅπως ἡ ἐξουσία θεσιάζεται χάριν αὐτῶν. Τὸν κινεῖται ὅταν τις ἐγκαταλείπῃ τὴν ἀρχήν, τὰς ἰδέας, τὰ φρονήματα, ὑπὲρ ὧν ἐκηρύχθη, ἵνα μὴ καταλίπῃ τὴν ἐξουσίαν, ὁ λεγόμενος πολιτικὸς ἀνὴρ φρονεῖται φρονεῖται καὶ ἀτιμῶν τὰς ὑπ' αὐτοῦ προσθενομένης ἀρχῆς, ὅτε θεσιάζων αὐτὰς εἰς τὴν ἐξουσίαν, καὶ ταύτην μόνον ἔχων σκοπὸν τῆς πολιτείας αὐτοῦ. Τὸ τοιοῦτο δημιουργεῖ τὸ κράτος τῆς ἠθικῆς ἀναρχίας καὶ ἀνηθικῆς δεσποτείας. Οὐδαμῶς δὲ ἐπιτρέπεται ἀνδρὶ πολιτικῷ τῶν δημοσίων κηδομένῳ νὰ δικαιολογῇ τὴν ἐναντίον τῶν ἀρχῶν αὐτοῦ ἐμμονήν ἐν τῇ ἐξουσίᾳ, οἷον ὁ λαὸς ἔχει ἀλλοδαπὴν αὐτὸς φρονήματα. Διότι ὁ λαὸς τότε ἀκριβῶς σίβεται τὰ φρονήματα τοῦ πολιτικοῦ ἀνδρός, ὅταν βλέπῃ τοῦτον θεσιάζοντα τὴν ἐξουσίαν εἰς τὰ φρονήματα ἐκείνα. Ἀλλ' ὁ πολιτικὸς βίος τοῦ Γλάδστονος ἀπὸ τοῦ 1845, ὅποτε ἐν τῇ πρώτῃ ἡγῆ ὑπουργία αὐτοῦ ἐθυσίασε τὴν ἐξουσίαν χάριν τῶν πολιτικῶν καὶ θερηκευτικῶν πεποιθήσεων αὐτοῦ, μέχρι τοῦ 1895, ὅποτε ἀπεχώρησεν ὀριστικῶς τοῦ πολιτικοῦ σταδίου κατὰ τὴν ἀρχὴν καὶ πρωθυπουργίαν, οἷον ἐνόησεν ὅτι τὸ Ἰρλανδικὸν ζήτημα, ὑπὲρ οὗ ἀπείρου τὰς τελευταίας δυνάμεις τοῦ πολιτικοῦ αὐτοῦ βίου, δὲν ἦτο ἐπιτέλειον περὶ αὐτοῦ ἐν τῇ συνειδήσει τοῦ Ἀγγλικῶ ἔθνους πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ Γλάδστονος ἐπιζητούμενην λύσιν, ἦτο τὸ ἀρχαῖον χάριν τῆς ἠθικῆς καὶ πολιτικῆς ἰδέας. Ἀμειρόντος παράδειγμα τοῦ μεγέθους τῆς πολιτικῆς αὐτοῦ γενναϊότητος εἶδον καὶ ὁ Γλάδστον τῷ 1874. Κατὰ τὴν διαθεῖσαν ἐπὶ ἐν τῇ Βουλῇ ἰσχυρῶν καὶ συμπαγῆ πλειονοψηφίαν ἐξέπληξε τὴν κοινὴν γνώμην ἐν ἰδιότητι διὰ διαλύσεως τῆς Βουλῆς, ἣν ἐζήτησε καὶ ἔλαβε παρὰ τῆς Ἀναστάσεως. Ἀλλ' εἰς τὸ ἔργον τοῦτο προσέβη ὁ Γλάδστον ἀπὸ ἀκρας εὐθύτητος καὶ γενναιοφροσύνης πολιτικῆς, οἷον ἐκ πολλῶν ἐπαναληπτικῶν ἐλογίων καὶ ἐξ ἄλλων τινῶν συμπεριπτώσεων εἶχεν ὑπολάβῃ ὅτι ἡ κοινὴ γνώμη τοῦ ἔθνους δὲν ἐπεδουλοῦσε τὴν πολιτείαν αὐτοῦ καὶ τῆς ὑποστηρίξεως αὐτοῦ Βουλῆς. Αἱ νείαι ἐκλογαὶ ἐδικαίωσαν τρανῶς τὰς σκέψεις τοῦ Γλάδστονος, ὅστις νῦν (1874) οὐ μόνον τὴν ἀρχὴν κατέλιπεν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἡγεμονίαν τῆς ἀντιπολιτευσεως οὐκ ἐπιβίως παρέφησε. Τὴν τοιαύτην ἀναγωγὴν τοῦ Γλάδστονος ἐξέλαβόν τινες ὡς προσβούσαν ὑπὸ

καμάτου ἠθικοῦ καὶ ἀπογοητεύσεως καὶ ὑπὸ ἐπιθυμίας τοῦ ἰδιωτεύειν καὶ ἀναπαύεσθαι. Καὶ ὅμως ὁ Γλάδστον ἀπεχώρησε προσωρινῶς τοῦ ἐνεργοῦ πολιτικοῦ βίου, οἷον ἠθέλησε ἀναγκαστῆρα τὴν παρουσίαν αὐτοῦ ἐν ἄλλοι σταδία ἀγῶνος. Ἡ πεφοτισμένη χριστιανικὴ συνείδησις ἐν Εὐρώπῃ εἶχε σκανδαλισθῆ ἐκ τῶν δογματικῶν κινήσεων τοῦ Βατικανοῦ καὶ ὁ μεταξὺ τῆς Παπισμῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς πολιτείας καὶ κοινωνίας σφοδρὸς ἀγὼν ἐφαίνετο ἐμβάλλων εἰς κίνησιν τὴν Χριστιανικὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὰ καθολικὰ αὐτῆς συμφέροντα. Ὁ Γλάδστον λοιπὸν, ὁ αἰσθανόμενος ἐν ἑαυτῷ κλήσιν καὶ ἀποστολῆν ὑπερτάτην τοῦ ἀγωνίζεσθαι ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τῆς ἡγῆς Ἐκκλησίας, ἀνέλαβεν ἰσχυρῶς τὸν ἀγῶνα κατὰ τοῦ Βατικανοῦ διὰ τοῦ λόγου αὐτοῦ καλῶς, δημοσιεύσας σπουδαιοτάτας θεολογικὰς καὶ θερηκευτικὰς πραγματείας « Περὶ τῶν κινήσεων τοῦ Βατικανοῦ », περὶ τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας ἐν τῇ νεωτέρῃ φάσει τῆς θερηκείας (κατὰ τὰ ἔτη 1874—76).

Καθόλου δὲ ὁ Γλάδστον ἦτο πολιτικὸς ἀνὴρ τῆς οὐσίας καὶ τῆς ἐνδύσεως, τοῦ πολιτικοῦ καὶ ἠθικοῦ ἰδεώδους, ἀποχωρῶν τῆς ἀρχῆς χάριν τῶν ἰδεῶν, ἐκπορεύων αὐτὴν χάριν τῶν ἰδεῶν, καὶ μὴ τῶν ἰδεῶν νὰ ἀσκήσῃ δυνάμιν καὶ ἀρχὴν καὶ ὅτε διατέλει ἐκτός τῆς ἐπισήμου ἐξουσίας. Τῷ 1874 ἔπαυσε νὰ ἦναι ἀρχηγὸς τῆς μεριδος τῶν φιλελευθέρων, μόνον ἀπλοῦς βουλευτῆς καὶ ὅμως μετ' ὀλίγων καὶ ὡς ἰδιώτης ἐγένετο ὁ ἀληθὴς ἀρχὸν τῆς Ἀγγλίας· τῷ 1895 ἀπεχώρησεν ὀριστικῶς τοῦ πολιτικοῦ σταδίου, καὶ ὅμως τὸ ἐπίμνητον ἔτος τοσοῦτον μεγάλη ὑπῆρξεν ἡ ἠθικὴ ἐξέγερσις καὶ ἠθικὴ δρῶσις τοῦ 87ετούς γέροντος, ὥστε ὁ πρὸ μικροῦ γενόμενος ἀρχηγὸς τῆς Γλαδστονικῆς μεριδος Ῥόσβερν ἐνόησεν, ὅτι πρὸ τοῦ αὐτοῦ ἀνατίλλοντος πολιτικοῦ κύρους τοῦ Γλάδστονος εἶδει νὰ καταβῆσθαι τὴν ἀρχηγίαν.

Τοιοῦτος ἐν σκιαγραφίᾳ ὁ πολιτικὸς βίος τοῦ Γλάδστονος. (Ἔπεται τὸ τέλος)

ΠΑΡΑ ΤΙΣΙ ΚΑΤΩΡΘΩΘΗ Ο ΑΝΩΤΑΤΟΣ ΒΑΘΜΟΣ ΤΗΣ ΑΛΗΘΟΥΣ ΑΥΤΑΠΑΡΝΗΣΕΩΣ

Ἀυταπαρνήσις ὑπὸ τὴν ὑψίστην ἔννοιαν ἀναφαίνεται κατὰ τὴν ὑπερίοδον τῆς σωτηρίας τοῦ κόσμου, τὴν ἀρχομένην ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ μετέπειτα ἐπὶ τῆς οὐρανόθεν ἐπιφορῆς τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ ἐν τῇ ἀνθρωπότητι. Οὗτοι μισοῦμενοι τὸ πρότυπον τῆς ἀυταπαρνήσεως, ὅταν ἐν ἄμωρ ταπεινότητι γεννηθῆναι καὶ βιώσασθαι, ἐπὶ τοῦ σταυροῦ εἰς διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων θευσθεύονται, ἀποκαλύπτουσι τὸν ἴσχυρον ἐγκατέλιπον ὑπὲρ τῶν ἐπιφανῶν, προθυμώτατα δὲ τὴν ἰδίαν σωματικὴν ζωὴν ἐν τῷ ὑπὲρ τῆς πίστεως ἀγῶνι ἐθυσίασαν.

καὶ ὅμως ὁ Γλάδστον ἀπεχώρησε προσωρινῶς τοῦ ἐνεργοῦ πολιτικοῦ βίου, οἷον ἠθέλησε ἀναγκαστῆρα τὴν παρουσίαν αὐτοῦ ἐν ἄλλοι σταδία ἀγῶνος. Ἡ πεφοτισμένη χριστιανικὴ συνείδησις ἐν Εὐρώπῃ εἶχε σκανδαλισθῆ ἐκ τῶν δογματικῶν κινήσεων τοῦ Βατικανοῦ καὶ ὁ μεταξὺ τῆς Παπισμῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς πολιτείας καὶ κοινωνίας σφοδρὸς ἀγὼν ἐφαίνετο ἐμβάλλων εἰς κίνησιν τὴν Χριστιανικὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὰ καθολικὰ αὐτῆς συμφέροντα. Ὁ Γλάδστον λοιπὸν, ὁ αἰσθανόμενος ἐν ἑαυτῷ κλήσιν καὶ ἀποστολῆν ὑπερτάτην τοῦ ἀγωνίζεσθαι ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τῆς ἡγῆς Ἐκκλησίας, ἀνέλαβεν ἰσχυρῶς τὸν ἀγῶνα κατὰ τοῦ Βατικανοῦ διὰ τοῦ λόγου αὐτοῦ καλῶς, δημοσιεύσας σπουδαιοτάτας θεολογικὰς καὶ θερηκευτικὰς πραγματείας « Περὶ τῶν κινήσεων τοῦ Βατικανοῦ », περὶ τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας ἐν τῇ νεωτέρῃ φάσει τῆς θερηκείας (κατὰ τὰ ἔτη 1874—76).

Οἱ ἥρωες οὗτοι τῆς κατὰ Χριστὸν αὐταπαρνήσεως, δὲν εἶνε πλάσματα τῆς φαντασίας ἡμῶν πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ θέματος παρεμβαλλόμενα, εἶνε, ὡς γνωστότατον πᾶσιν, ἄνθρωποι τὰ πρῶτα ἐν τῇ πραγματικῇ τοῦ χριστιανισμοῦ ἱστορίᾳ φέροντες· εἶνε ὁ Παῦλος καὶ ὁ Πέτρος καὶ πάντες οἱ τὴν δυνάμιν ἐξ ὕψους λαβόντες. Εἶνε ὁ Ἀθανάσιος καὶ ὁ Βασίλειος, ὁ Κρησόστομος καὶ οἱ Γρηγόριοι καὶ τὸ ἄπειρον πλῆθος τῶν ἱεραρχῶν καὶ τῶν μαρτύρων τῶν πορευθέντων τὴν αὐτὴν, ὅταν καὶ οὕτως, ὅδον τῆς αὐταπαρνήσεως.

Διὰ τῶν ἀνδρῶν τούτων τῆς πλήρους αὐταπαρνήσεως ἐπετελέσθη τὸ μέγιστον θεῖον ἔργον τῆς ἡθικῆς τοῦ κόσμου ἀναγεννήσεως, καὶ ἐτέθησαν αἱ βάσεις τῆς τοῦ κόσμου σωτηρίας ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Θεοῦ. Ἐν τῇ χριστιανικῇ κόσμῳ πάντοτε ὑπῆρξεν ἀνάγκη ταυτέως αὐταπαρνήσεως, ἵνα οἱ χριστιανικοὶ λαοὶ ταύτην ζῶν ὑπὸ δειγμὰ ἔχοντες διατηρῶνται ἐν τῇ γενναίωτερον ἐννοουμένη αὐταπαρνήσει τῆς ἀγάπης ἥτις ἀναγκαιοτάτη παρίσταται διὰ τὴν εὐμερίαν καὶ ἠθικὴν πρόδον πάσης ἀνθρωπίνης κοινωνίας. Ταύτην δὲ τὴν πλήρη αὐταπαρνήσιν ἀναγκαιοὶς πρέπει νὰ ἔχωσι καὶ νὰ δεικνύωσιν οἱ κληρικοὶ πάντες καὶ μάλιστα οἱ ἐπίσκοποι τοῦ χριστιανισμοῦ, ὧν τὴν θέσιν καὶ τὴν ἀποστολὴν πολλοῦ καὶ διὰ πολλῶν ἐν τοῖς εἰρημένους ἐξαπαρνήσαμεν. Ἀλλὰ καὶ οἱ πολιτικοὶ πάντες χριστιανικοῦ ἔθνους ἔχοντες ἀνάγκη νὰ ἐμφορῶνται ταυτέως ὑπὲρ τοῦ ἔθνους τῶν αὐταπαρνήσεως, ἵνα τὸ ἔθνος τοῦτο ἀκολουθοῦν καὶ σύμψαν εἰς τὸν νόμον τῆς ἀγάπης ἢ τῆς κατ' ἀρχὴν αὐταπαρνήσεως δουλεύον ἀληθῶς προκίπῃ ἐπὶ τὸ βέλτιον καὶ μεγαλύνηται. Δὲν δύναται ὅμως νὰ γεννηθῆσιν καὶ νὰ ἐπιμωρῶνται ἄνδρες αὐταπαρνήσεως πολιτικῆς, ἐὰν μὴ ὑπάρξωσιν ἄνδρες αὐταπαρνήσεως ἐκκλησιαστικῆς. Διότι ἡ αὐταπαρνήσις δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ, ἐὰν δὲν προηγήθῃ ἐμπνευσίς ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἐὰν δὲν ὑπάρξῃ ἡ ἐνισχυθεῖσα χάρις. Οἱ ἀμειρότατοι πρὸς τὸν οὐρανὸν ἐρισκόμενοι εἶνε οἱ ἐπίσκοποι, οἱ τῶν ἀποστόλων τοῦ Χριστοῦ διάδοχοι. Διότι φυσικῶς δὲν δύναται τὴν θέσιν τούτων νὰ λάβωσιν οἱ πρωθυπουργοὶ καὶ οἱ ὑπουργοί, οἱ βουλευταὶ καὶ οἱ δήμαρχοι. Διὰ ταῦτα μετὰ πεποιθήσεως φρονοῦμεν, ὅτι, ἵνα μωρῶθωσι χαρακτῆρες πολιτικῆς αὐταπαρνήσεως ἐπὶ σωτηρίᾳ τοῦ ἔθνους τοῦ Ἑλληνικοῦ, ἀνάγκη πρωτίστως νὰ ὑπάρξωσιν οἱ τὰ πρῶτα φέροντες ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ πρότυπα

ΚΥΡΙΑΚΟΝ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
Τῆς 26ης Ἰουλίου 1898.

Τῆ τῆς αὐριον Κυριακῆς ἀναγνώσματα βλῆτε εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον. Ἐνταῦθα δημοσιεύονται τὰ τῆς με-
θεπιμίνης, ὅπως περιέρχονται ἐγκαίρως εἰς χεῖρας πάντων.

Καείμενον

Ἦέκουν Τιμῆτε, οἱ καλῶς διακονήσαντες βραβύον ἐκαστοῖς καλῶν
περιποιούνται, καὶ πολλὴν παρηγοσίαν ἐν πίστει τῇ ἐν Χριστῷ Ἰη-
σοῦ. Ἐὰν δὲ σοὶ γράψω, ἐλπίζω εὐθεῖν πρὸς σὲ τάχιον. Ἐάν δὲ
βραβύον, ἵνα εἰδῆς πῶς δεῖ ἐν οἴκῳ Θεοῦ ἀναστρέφασθαι, ἥτις ἐστὶν
ἐκκλησίαι Θεοῦ ζῶντος, στύλος καὶ ἐδρακίωμα τῆς ἀληθείας. Καὶ
ἐμολογοῦμένους μὲν ἐστὶ τὴ τῆς εὐσεβείας μυστηρίον. Θεὸς ἐφανε-
ρώθη ἐν σαρκί, ἐδικαιώθη ἐν πνεύματι, ὡς ἔφη ἀγγέλοις, ἐκηρύχθη ἐν
ἐθνεσιν, ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ, ἀνελήθη ἐν δεξιῇ. Τὸ δὲ Πνεῦμα ἐξη-
γῶν λέγει, ὅτι ἐν ὑστερίῳ καιροῖς ἀποστήθονται τινες τῆς πίστεως,
προσέχοντες πνεύματι πλάνοισι καὶ διδασκαλίαις ἀκρινοῖν, ἃ ἐν ὑπο-
κρίσει ψευδολόγων, κεικωτηριασμένων τῆν ἴδιαν συνείδησιν, κωλυ-
όντων γαρμῶν, ἀπέχουσαι βρωμάτων, ἃ ὁ Θεὸς ἔκτισεν εἰς μετέλληψιν
μετὰ εὐχαριστίας τοῖς πιστοῖς καὶ ἐπαγωγίαις τῆν ἀληθείαν. ὅτι
πάν κτίσμα Θεοῦ καλόν, καὶ οὐδὲν ἀπόβλητον, μετὰ εὐχαριστίας λαμ-
βανόμενον. Ἄγάζεται γὰρ διὰ λόγου Θεοῦ καὶ ἐνταύτως. (Α' Τιμ.
γ', 13—16, καὶ δ', 1—5.)

Ἐρμηνευτικὴ παράφρασις

Τέκνον Τιμῆτε, ὅσοι κληρικοί, ἔχοντες τὸ ἔξομα τοῦ διακόνου,
ἐκτελέσωσι καλῶς τὰ καθήκοντα τῆς διακονίας αὐτῶν, αὐτοὶ ἀναδι-
κνύονται ὅτι προσωγῆσι εἰς καλὸν βραβύον, εἰς τὸν βραβύον τῆς ἐ-
ρασιότητος ἢ τῆς ἀρχιερωσύνης, καὶ αὐτοὶ προσκάνονται τῆν δυνάμιν αὐ-
τοῦ διδασκῶσι μετὰ παρηγορίας καὶ νὰ ἐπιβλάσκονται εἰς τοὺς χριστιανούς,
ὡς ἐκ τῆς πίστεως αὐτῶν πρὸς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ τοῦ συμφώ-
νου πρὸς τῆν πίστιν προτέρου αὐτῶν βίου. Ἐὰν δὲ σοὶ ἀναγινώ-
σαι εἰς τὴν πρὸς σὲ ἐπιστολήν μου, σοὶ γράφω δι' ἑλπίων, διότι ἐλ-
πίζω ὅτι θὰ ἔλθω πρὸς σὲ τὸ ταχύτερον, ὅπως προφορικῶς θὰ σοὶ ἐμι-
λήσω περὶ τούτων πληρέστερον. Ἐάν δὲ παρ' ἐλπίδα βραβύον νὰ
ἔλθω πρὸς σὲ, σοὶ γράφω ταῦτα, διὰ νὰ γνωρίζῃς πῶς πρέπει νὰ συμπε-
ριφέρῃσαι ἐν ἑαυτῷ τῆς οἰκογενείας τοῦ Θεοῦ, τῆς χριστιανικῆς κοινω-
νίας διὰ νὰ γνωρίζῃς πῶς νὰ συμπεριφέρῃσαι κατὰ τὰς διαφόρους περι-
στάσεις πρὸς τὰ διάφορα πρόσωπα τῆς χριστιανικῆς ἀδελφότητος.
Ὀνομάζω δὲ οἶκον Θεοῦ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ζῶντος Θεοῦ, τὴν ἀδελφότη-
τητα τῶν πιστῶν εἰς τὸν Θεὸν τὸν ζῶντα, ὅστις εἶνε ὑπαρξίς αἰ-
ωνίως ζῶσα καὶ πηγὴ ἀέναντος πάσης ζωῆς. Ὀνομάζω οἶκον Θεοῦ τὴν
ἐκκλησίαν, ἥτις, παραλαβούσα τὴν ἀλήθειαν τῆς πίστεως, τὴν ὑπο-
στηρίζει διὰ τῆς διδασκαλίας αὐτῆς καὶ τῆν ἐπιβεβαιῶν διὰ τῶν ἐρ-
γῶν. Καὶ πράγματι δὲν δύναται κανεὶς παρὰ νὰ ἐμολογήσῃ ὅτι
εἶνε μεγάλη καὶ ὑψηλὴ ἡ μυστηριώδης ἀλήθεια τῆς χριστιανικῆς
πίστεως καὶ εὐσεβείας. Ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, Θεὸς αἰώνιος ὢν, ἐνηθρώ-
πησεν ἐν χρόνῳ καὶ ἐφανερώθη εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὡς ἄνθρωπος.
Φέρων δὲ τὰς ἁμαρτίας καὶ δυνάμεις τοῦ Πνεύματος τῆς Θεότητος ἀνε-
δείχθη διὰ τούτου δικαίως διὰ τῶν λόγων καὶ τῶν ἔργων καὶ τῆς ἀνα-
στάσεως αὐτοῦ. Ὡς Θεὸς δὲ καὶ ἄνθρωπος δικαίως ἔγινεν ἑρατὶς εἰς
τοὺς ἀγγέλους. Ἐκηρύχθη δὲ τοιοῦτος ὑπὸ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν
ἀδελφῶν αὐτῶν εἰς τὰ ἔθνη, καὶ ἐπιστεύθη εἰς τὸν κόσμον μετὰ τὴν
ἐνδοξὴν ἀνέληψίν του. Καίτοι δὲ ἐκηρύχθη αὐτῷ καὶ ἐπιστεύθη ἡ
ἀλήθεια τῆς χριστιανικῆς πίστεως καὶ εὐσεβείας, ἀλλὰ τὸ Ἅγιον
Πνεῦμα προλέγει διὰ τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐμπνευσμένων ψυχῶν ὅτι κατὰ
τοὺς μεταγενεστέρους καιροὺς θὰ ἐκτραπῶσιν εἰς αἰρέσεις τινὰς καὶ θὰ
ἀποστατήσωσιν ἀπὸ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, διότι θὰ δίδωσι προσοχὴν
εἰς αἰρεσιάρχους, γινόμενοι ὁπαδοὶ αὐτῶν. Οἱ αἰρεσιάρχοι αὗτοι, οἵτι-
νες θὰ ἀποπλανῶσι τοὺς ἐμπιστευομένους εἰς αὐτοὺς, ὅθι εἶνε ψυχῆ
ἀγροτικαὶ καὶ λαοπλάναι, θὰ διδάσκωσιν ἐξ ἐμνηύσεως πονηρῶν
δαμονίων διδασκαλίαις ψευθεῖς, ὅθι ψευδολογῶσι δὲ ἐν γνώσει, ὑπο-
κρινόμενοι ὅτι ἀληθεύουσι, διότι θὰ ἔχωσιν ἀπολέσῃ τὸ αἰσθημα τῆς
εὐσυνείδησίας, ἐπειδὴ ἡ ψυχὴ των θὰ εἶνε κεικωτηριασμένη, πεπω-
ρωμένη, ἐστιγματισμένη ὑπὸ τῆς ἀμαρτίας καὶ τῶν παθῶν. Οἱ τοι-
οῦτοι αἰρετικοὶ (ὅσοις ὄπησαν πραγματι οἱ Ἰουδαῖοι, οἱ Μανυ-
χαῖοι, οἱ Ἔγκρατιῖται, οἱ Μαρκιωνῖται) θὰ ἐμποδίσωσι τὸν γάμον,
διδάσκοντες ψευδῶς ὅτι ὁ συζυγικὸς βίος ἀποτελεῖ ἀμαρτίαν καὶ θὰ
συμβουλεύωσι τὴν ἀποχὴν ἀπὸ τινων φαγητῶν, ὡς ὄψην ἀκαθάρτου,
ἐνθ' ὁ Θεὸς ἐδημιούργησεν αὐτὰ, ἵνα τρώωσιν αὐτὰ οἱ πιστοὶ καὶ
ἔχοντες ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας, καὶ ἵνα τρώωσιν εὐχαριστῶσι τῷ
Δημιουργῷ. Διότι πάντα τὰ κτίσματα ἐδημιούργηθησαν ὑπὸ τοῦ
Θεοῦ καὶ κατὰ τὸν σκοπὸν αὐτῶν, καὶ δὲν ὑπάρχει κανὲν τρώσιμον,
δταν τρώγῃ τις αὐτὸ εὐχαριστῶν τῷ Θεῷ, δὲν ὑπάρχει οὐδὲν ἀκά-

θάρτον κατ' ἀρχὴν καὶ ἄξιον νὰ ἀπορρίπτηται. Διότι, δταν τις, προ-
κειμένης τραπέζης, ἀπειθῶνται διὰ λόγου προσευχῆς καὶ δεήσεως
πρὸς τὸν Θεόν, τὰ παρατεθειμένα φαγητὰ εὐλογεῦνται καὶ ἀγιάζον-
ται ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. Ὡστε κακῶς διδάσκουσι τινες ὅτι εἶδη τινὰ φαγη-
τῶν εἶνε ἀκάθαρτα θερησκευτικῶς καὶ ἀπέβλητα.

Σημ. Ἡ Ὀρθόδοξος ἡμῶν Ἐκκλησία, μὴ ἐπιτρέπουσα εἰς μόνον
τοὺς ὑγιεινοτάτους τῆν κρεοφαγίαν καὶ λιπαροφαγίαν ἐν ἡμέραις ηγε-
στικῶν, δὲν θεωρεῖ τὰ τρώσιμα ταῦτα ἀκάθαρτα, διότι τότε θὰ ἐπι-
βάλλῃ διαρκῆ κατ' αὐτῶν ἀπαγόρευσιν, ἀλλὰ θεωρεῖ τὴν κατὰ περι-
όδους ἀποχὴν ἀπ' αὐτῶν συντελεστικὴν εἰς ἐγκράτειαν, σωφροσύνην
καὶ ὑγίειν. Ὁμοίως ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν, τίμιον θεωροῦσα καὶ τὸν
γάμον, τιμῆ μετὰ τοῦ Σωτῆρος καὶ τῆν παρενεύουσαν ἀγαμίαν, ἐπι-
τρέπουσα εἰς τὴν ἐλευθερίαν ἐκάστου νὰ ἀσπάζηται ἐκάτερον τῶν
βίον, ἐντελλομένη τῇ τοῦ Κυρίου. Ἐ' Ὁ δυνάμενος χωρεῖν χωρεῖται.
Καὶ ὅμως συνήθως παραποιούσιν τοὺς ἀνωτέρω λόγους τοῦ Παύλου
ἐσθλάσκουσι οἱ Διαιτητῆρες τῆν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν ὡς ὄψ-
θεν παρὰ τοὺς θεῖους ταύτους λόγους πράττουσαν.

ΚΥΡΙΑΚΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
Τῆς 26ης Ἰουλίου 1898.

Καείμενον

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἠνάγκασεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμ-
βῆναι εἰς τὸ πλοῖον, καὶ προῆγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν, ἕως οὗ ἀπο-
λόσῃ τοὺς ἔθλους. Καὶ ἀπολόσας τοὺς ἔθλους ἀνέβη εἰς τὸ ἄρα κατ'
ἴδιαν προσεβῆσθαι. Ὁφθαλμοὶ δὲ γενομένης, μόνος ἦν ἐκεῖ. Τὸ δὲ πλοῖον
ἦν μέσον τῆς θαλάσσης ἤν, βραχυνόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων ἤν
γὰρ ἐναντίας ὁ ἄνεμος. Τετάρτη δὲ φυλακῆ τῆς νυκτὸς ἀπῆλθε πρὸς
αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης. Καὶ ἰδόντες αὐτὸν οἱ
μαθηταὶ ἐπὶ τῇ θάλασσῃ περιπατοῦντα ἐταράχθησαν, λέγοντες,
Ὅτι φάντασμα ἐστὶ καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἐκραξαν. Ἐὐθέως δὲ ἐβλήθη-
σαν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων. Θαρσείτε, ἐγὼ εἰμι, μὴ φοβεσθε. Ἀπο-
κρίθεις δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος, εἶπε. Κύριε, εἰ σὺ εἶ, κείλευσόν με πρὸς
σὲ ἔλθειν ἐπὶ τὰ ὕδατα. Ὁ δὲ εἶπεν. Ἰδοὺ. Καὶ καταβὰς ἀπὸ τοῦ
πλοίου ὁ Πέτρος, παρεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα, ἐλθεῖν πρὸς τὸν Ἰησοῦν.
Ἰλέπων δὲ τὸν ἄνεμον ἰσχυρόν, ἐροβήθη καὶ ἀρξάμενος καταποντι-
ζοσθαι, ἐκραξε, λέγων Κύριε, σώσον με. Ἐὐθέως δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκεί-
νας τῆν χεῖρα, ἐπέλαβετο αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτῷ. Ὀλιγόπιστε, εἰς
τί ἐπίστασαι; Καὶ ἐμβῆντων αὐτῶν εἰς τὸ πλοῖον, ἐκίστασεν ὁ ἄνεμος.
Οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ, ἐλθόντες, προσεκύνησαν αὐτῷ λέγοντες. Ἀληθεὶς
Θεοῦ Υἱὸς εἶ. Καὶ διαπεράσαντες ἦλθον εἰς τὴν γῆν Γεννησαρέτ.
(Μαθ. 14' 22—34).

Ἐρμηνευτικὴ παράφρασις

Ὁ Ἰησοῦς κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν εἰς τοὺς μὴ θέλοντας
μαθητὰς του νὰ ἐμβῶσιν εἰς τὸ πλοῖον καὶ περάσωσι πρὸ αὐτοῦ εἰς
τὴν ἀντικεῖρ ἔσθην τῆς λίμνης· αὐτὸς δὲ ἔμεινε εἰς τὸν αὐτὸν τῆς
ἐσθῆς τόπον, ἕως οὗ ἀπέλυσε τὸν πολυπληθῆ λαόν. Ἀφοῦ δὲ ἔστειλε
πάντας εἰς τὰς οἰκίας καὶ εἰς τὰ ἔργα των, ἀνέβη εἰς τὸ ἄρα εἰς τό-
πον ἀπομονωμένον, διὰ νὰ προσευχηθῇ. Ἐνθὺ δὲ ὁ ἥλιος ἔκλιπε
πρὸς τὴν δύσιν, ὁ Ἰησοῦς ἦτο ἐπὶ τοῦ ἄρας ἐκεῖ μόνος, τὸ δὲ πλοῖον
ἦτο εἰς τὸ μέσον τῆς λίμνης καὶ ἐκτεκῆτο ἀπὸ τὰ κύματα· διότι ὁ
ἄνεμος ἦτο ἐναντίος. Ἄρα δὲ τινος μετὰ τὸ μεσονύκτιον, κατὰ τὸ
τελευταῖον τέταρτον τῆς νυκτὸς, ὅτε εἰς τὰς πόλεις ἔγινον ἀλλαγῆ
πρὸς νυκτερινὰ φουρῶν καὶ ἐφύλατταν ἡ τετάρτη, κατέβη ἀπὸ τὸ
ἄρα ὁ Ἰησοῦς καὶ ἦρχετο πρὸς τοὺς μαθητὰς του περιπατῶν ἐπάνω
εἰς τὰ νερὰ τῆς λίμνης. Ὅτε δὲ οἱ μαθηταὶ του τὸν εἶδον νὰ περ-
πατῆ ἐπάνω εἰς τὰ νερὰ, ἐταράχθησαν καὶ ἔλεγον μεταξύ των ὅτι
εἶνε φάντασμα καὶ ἀπὸ τῶν φόβων των ἐφάνησαν. Ἐὐθέως δὲ ὡμίλησε
πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς τοὺς ἑξῆς λόγους. Ἐγὼ εἰμι, μὴ φοβεσθε. Ὁ δὲ
Πέτρος ἀπεκρίθη καὶ εἶπε. Κύριε, εἰ εἶσαι σὺ, κείλευσόν με πρὸς
σὲ ἔλθω πρὸς σὲ περιπατῶν καὶ ἐγὼ ἐπάνω εἰς τὰ νερὰ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς
εἶπεν. Ἰδοὺ. Καὶ κατέβη ἀπὸ τὸ πλοῖον ὁ Πέτρος
καὶ προεπάτησεν ἐπάνω εἰς τὰ νερὰ, διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὸν Ἰησοῦν.
Ἄλλ' ἐπειδὴ ἔβλεπε ὅτι ὁ ἄνεμος εἶνε μεγάλῃ δυνάμειν, ἐροβήθη
καὶ ἦρχισε νὰ βοήθηται, καὶ ἐκραξε λέγων. Κύριε, σώσον με. Ἐὐθέως
δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐξήλωσε τὴν χεῖρά του καὶ τὸν ἐπίλασε καὶ λέγει εἰς
αὐτόν. Ὀλιγόπιστε, διατί ἔπισες εἰς ἀμφιβολίαν; Καὶ δταν ὁ Ἰη-
σοῦς καὶ ὁ Πέτρος εἰσῆλθον εἰς τὸ πλοῖον, ἔπαυεν ὁ ἄνεμος. Ὅσοι
δὲ μαθηταὶ του ἦσαν ἐντὸς τοῦ πλοίου ἦλθον καὶ ἐκαμῶν ἐμπρὸς του
μεσάνοιτον καὶ τὸν ἐπροσκύνησαν καὶ ἔλεγον. Εἶσαι ἀληθινὸς Υἱὸς
τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἀφοῦ διέπλευσαν τὴν λίμνην, ἀπεβιβάσθησαν εἰς τὴν
ἐσθῆν εἰς ἓνα τόπον τῆς κἄτω Γαλιλαίας, ὅστις ὀνομάζεται γῆ Γεν-
νησαρέτ.